

ניתוח קרוטיד אנדארטרקטומי או צינתור בעורק התרדמה

CAROTID ENDARTERECTOMY / CAROTID STENT (CAS)

מרכז רפואי כרמל ע"ש ליידי דייוויס
The Lady Davis CARMEL MEDICAL CENTER
HAIFA - ISRAEL

תאריך הפקת החוברת: אוקטובר 2010

ביקורת ומעקב במרפאת כלי דם

לאחר כשבוע מיום השחרור תוזמן לבדיקת רופא ואחות הכוללת: בדיקת רופא והוצאת סיכות מאזור הניתוח. לאחר הוצאת הסיכות נשארת צלקת לאורך החתך.
בבואך למרפאה הצטייד במכתב השחרור, אין צורך בטופס התחייבות.
מעקב: בדיקות דופלקס תקופתיות למעקב אחר עורקי התרדמה תבוצענה לאחר שישה שבועות, חצי שנה ושנה (ממועד הניתוח) במכון מור, הנמצא בסמוך למרפאת כלי דם.

אמץ אורח חיים בריא! דיאטה דלת שומן, דלת כולסטרול. בהתאם למחלות כרוניות: דיאטה דלת מלח, דלת סוכר, איזון לחץ דם, איזון סוכרת, הפסקת עישון, פעילות גופנית ושמירה על משקל גוף תקין.

- עליך לפנות לרופא המטפל או לחדר מיון בהופעה של אחד או יותר מהסימנים הבאים:
- חום גבוה
- הפרשה מפצע הניתוח או הופעת דימום
- כאבי ראש עזים

מידע כללי

- מרכזיית בית החולים: 8250211 - 04
- קפיטריה קומת קרקע נמוכה (1-)
- ניתן לשכור טלויזיה במשרד מדיפון בקומת קרקע נמוכה - תמורת תשלום.
- בית הכנסת נמצא בקומת קרקע נמוכה.
- משרד פניות הציבור ונגישות אנשים עם מוגבלויות בקומת קרקע, טלפון: 8250251 - 04, פקס: 8250755 - 04.
- שרות סוציאלי טלפון: 8250311 - 04
- רשומות רפואיות טלפון: 8250361 - 04.
- מידע חוק זכויות החולה מפורסם בכל מחלקה.

בברכה החלמה מהירה צוות מחלקת כלי דם

- מזכירת המחלקה: 8250267-04
- תחנת אחיות: 8250290-04
- מס' פקס: 8250989
- מרפאת כלי דם נמצאת במרכז חורב בקומה 7.
- מס' הטלפון: 8248007-04
- מכון מור, נמצא במרכז חורב בקומה 7.
- מס' הטלפון: 8305435-04

מרכז רפואי כרמל ע"ש ליידי דייוויס
The Lady Davis CARMEL MEDICAL CENTER
HAIFA - ISRAEL

www.carmelhospital.org.il

מאובן יקר

באלון צפ תמצא מידע אודות מרכז הרפואי, כחלון מיון
פקבלה ועד אלמור, וכן פנויות טיפול וליק אנפוז אחר
פלאריו מרפאת.קב.
המידע במובא באלון נועד אפקא וליק את מבליק פקליט
במחלקה ולסייע אק במרכז הרפואי.

אין צומדים אלירותה כל סניף ולאלר
הכרבה,
צוות מחלקת כלי דם

מושגים

עורקי התרדמה (הקרוטידים) הינם שני עורקים המספקים דם למוח ונמצאים משני צידי הצוואר.
מחלת טרשת כלי הדם היא מחלה הגורמת להיצרות של העורקים על ידי הידבקות של משקעים לדופן העורק ועקב כך להפרעה באספקת דם וחמצן לרקמות שונות בגוף.
היצרות בעורק התרדמה מגבירה את הסיכון להופעת **אירוע מוחי**.
מטרת הניתוח או הצנתור (CAS) הינה למנוע אירוע מוחי.
מהו ניתוח קרוטיד אנדארטרקטומי? במהלך הניתוח מתבצע ניקוי של העורק מן התוכן הטרשתי (המשקעים) שבו. המטרה הינה לשפר את זרימת הדם ולמנוע תסחיפים למוח.
מהו צנתור? במהלך הצנתור מוחדר לעורק שרוול קפיצי מתכתי (STENT) אשר מרחיב את העורק.
ההחלטה באם התיקון יתבצע בניתוח או צינתור תלויה בגורמים שונים כגון: מצבו הכללי של החולה, גורמי סיכון, צורת העורק, נוכחות קריש ועוד.

חשוב לדעת!!! טרם האשפוז

- במידה והינך נוטל תרופות נוגדות קרישה כגון: קומדין, סינטרם. עליך להתייעץ עם הרופא המנתח בנוגע למועד הפסקת נטילתן. את תרופת האספירין יש לקחת כרגיל.
- הפסקת עישון לפני הניתוח.
- על כל רגישות לתרופות יש לדווח לצוות המטפל.
- במידה וחל שינוי במצבך הבריאותי, למשל: הופעת חום, שיעול, הצטננות או כל סימן אחר - אנא דווח לרופא המטפל.

מה עליך להביא לאשפוז?

מסמכים רפואיים המצויים בידך, תרופות שאתה נוטל באריזתן המקורית, חפצים אישיים כמו: נעלי בית, מברשת שניים, כלי רחצה וגילוח.

טיפול תרופתי: יופסק מתן תרופת ה- HEPARIN.
תזונה: תוגש לך ארוחת בוקר.

פעילות ומנוחה: חשוב מאוד לשהות כמה שיותר זמן מחוץ למיטה, בישיבה על הכורסא והליכה בתחום המחלקה. במקרה הצורך יגיע אליך פיזיותרפיסט/ית לטיפול והדרכה.

מניעת כאבים: יתכנו כאבים באזור הניתוח או הצנתור וכן כאבי ראש כתוצאה מהגברת של אספקת דם למוח. הכאבים חולפים תוך מס' ימים וניתנים לטיפול ע"י משככי כאבים. עליך לדווח על כל כאב לאחות או לרופא.

תחושת נימול: תיתכן תחושת נימול או היעדר תחושה באזור הסמוך לחתך הניתוח או באוזן (בצד המנותח), תופעה זו בדרך כלל חולפת תוך מס' חודשים.

לרשותך פעמון לקריאת אחות, בכל מקרה שתזדקק לעזרה כלשהי!

שחרור מהמחלקה

יתבצע בדרך כלל ביום השני שלאחר הניתוח.
 לאחר צנתור: השחרור בד"כ יתבצע למחרת.

האחות תמסור לידך מכתב מסכם, המיועד לרופא המשפחה ולך הכולל: סיכום מחלה וטיפול.

המשך טיפול תרופתי ומרשמים לתרופות נוספות (שהוספו באשפוז), המלצות והנחיות להמשך טיפול ומעקב, כמו כן תדריך אותך כיצד לנהוג בתקופת ההחלמה ותענה לשאלותיך.

ביקורת ומעקב

ימסר לך תאריך ושעה לביקורת במרפאת כלי דם.
 השחרור המשרדי יבוצע ע"י מזכירת המחלקה.

באם הבאת עימך תרופות מיוחדות אנא דאג לבקשם מהאחות המטפלת בך.

השיבה הביתה

חשוב שתקפיד על הוראות הרופא והאחות להמשך טיפול ומעקב.

פעילות ומנוחה: מומלץ על **עשרה ימים של מנוחה** וחזרה הדרגתית לשגרת החיים. אין להרים משאות כבדים.

הנעת הצוואר: ניתן וחשוב להניע את הצוואר בחופשיות מצד לצד. **היגיינה:** לשמור על ניקיון האזור המנותח. ניתן לרחוץ במים וסבון. אין צורך לחבוש את אזור הניתוח. ניתן לגלח מסביב לצלקת. בימים שלאחר הניתוח רצוי להתרחץ בהשגחת אדם אחר ולהשתמש במים לא חמים מדי.

כאבים: בתקופה שלאחר הניתוח יתכנו כאבים באזור המנותח, ניתן לקחת משככי כאבים, על פי המלצת הרופא.

תרופות: יש לעקוב אחר המלצת הרופא לגבי הטיפול התרופתי, לדאוג לקחת תרופות שהוספו במהלך האשפוז על פי מרשם שינתן לך בשחרור.

לאחר צנתור: תמשיך לקחת את תרופת ה-PLAVIX, אותה התחלת לקבל בערב הניתוח, למשך 6 שבועות.

עישון: יש להפסיק את העישון, כיוון שעישון מאיץ את תהליך טרשת העורקים ומעלה את ערכי לחץ הדם.

נהיגה: חזרה לנהיגה כשבוועיים-שלושה לאחר הניתוח בהתאם ליכולת לסובב את הצוואר בחופשיות.

קבלה בחדר ניתוח

בכניסה לחדר ניתוח תתקבל ע"י אחות חדר ניתוח, יימסר למלוך קוד שיוצג במסך חדר ההמתנה, בעזרתו יוכלו לעקוב אחר המעבר מחדר הניתוח להתאוששות ולמחלקה. תתקבל ע"י צוות חדר ניתוח והמרדים, משם תועבר לחדר הניתוח עצמו.

מהלך הניתוח

הניתוח או הצנתור מבוצע ע"י צוות מיומן של מנתחי כלי דם, אחיות חדר ניתוח ורופא מרדים. רוב הניתוחים מבוצעים בהרדמה מקומית. משך הניתוח אינו קבוע ומשתנה מחולה לחולה.

לאחר הניתוח

בסיום הניתוח תעבור לחדר התאוששות. המנתח יצא אל משפחתך וימסור מידע על מהלך הניתוח. הכניסה לחדר התאוששות תותר למבקר אחד ולזמן קצר, בתיאום עם צוות יחידת התאוששות, בה תשהה בדרך כלל כ-4-6 שעות.

הטיפול לאחר הניתוח כולל

- עירוי לווריד למתן נוזלים.
- נקז מאזור הניתוח.
- יתכן צנתר ("קטטר") מכיס השתן.
- מעקב אחר פעילות הלב באמצעות מוניטור.
- מתן חמצן במידת הצורך.

חזרה למחלקה לאחר הניתוח

עם התאוששותך תועבר למחלקה, שם צוות האחיות והרופאים יעקבו אחר מצבך ע"י:

מדידת לחץ דם, דופק וחום, בדיקת אזור הניתוח ולקחת בדיקות דם.
בדיקות נוירולוגיות הכוללות: מצב הכרה, דיבור, בדיקת הלשון וכוח גס בידיים וברגליים.

טיפול תרופתי: תקבל לווריד תרופה הנוגדת קרישיות הדם הנקראת: HEPARIN. **לחולה הסוכרתי:** יתבצע מעקב אחרי רמת הסוכר בדם, ובהתאם ייתן טיפול. לא תינתנה תרופות קבועות למחלת הסוכרת.

שתייה - בערב, בהתאם להוראה רפואית יתכן ותורשה בשתייה בלבד.

הטלת שתן - תתבצע בבקבוק או סיר, עקב הריתוק למיטה. חשוב להראות לאחות את כמות השתן לאחר ההטלה.

באם הניך מועמד לצנתור: יבדקו מקומות הדיקור במפשעות מדי שעתיים.

בן משפחה אחד בלבד יוכל לשהות לידך במשך הלילה, בתיאום עם האחיות המטפלות.

יום למחרת הניתוח

הורדה מהמיטה: בהדרגה ובעזרת אחות תורד מהמיטה.

פצע ניתוח: הורדת חבישות הניתוח, הטיפול בפצעים והוצאת הנקז ייעשו בהתאם להוראות הרופא המנתח. תתכן נפיחות או דממת באזור הניתוח (מיד לאחר הניתוח) אשר תיספג ותעלם בהדרגה.

מהו תהליך הקבלה לאשפוז?

יום האשפוז נועד להיכרות עם הצוות המטפל ולבדיקות שונות.
קבלה מנהלית - עליך לפנות למשרד קבלת חולים עם הפניה לאשפוז ולשוב עם הטפסים מהמשרד למזכירת המחלקה.
קבלה רפואית - כוללת: בדיקה גופנית, ריאיון, הדרכה ולקחת בדיקות דם - אין צורך לבוא בצום!

בדיקת א.ק.ג + צילום חזה (במידה ולא ביצעת) בדיקות נוספות לפי הצורך.
קבלה סיעודית - כוללת: לקיחת פרטים אישיים, היסטוריה רפואית, תרופות שאתה נוטל, הדרכה לגבי הניתוח המתוכנן ומהלך האשפוז.

בדיקת מרדים - במהלך היום תיבדק ע"י רופא מרדים שיסביר לך אודות ההרדמה. הניתוח מתבצע בדרך כלל בהרדמה מקומית באזור המנותח.

■ האחות תיתן לך מיטת אשפוז ותכיר לך את המחלקה. אנא, התאזר בסבלנות!!! לעיתים הדבר כרוך בהמתנה, מכון שזמינות המיטות תלויה בשחרור מטופלים אחרים מהמחלקה.

■ בתקופת האשפוז נטילת כל תרופה שהיא תתבצע במתן ובפיקוח האחיות במחלקה.

■ אנא השגיח על חפצי ערך הנמצאים ברשותך! רצוי שחפצי ערך יופקדו בידי בני המשפחה, ויוחזרו הביתה. תוכל להפקידם גם במשרד הקבלה.

■ במידה ויתעוררו בעיות/שאלות בנושא התזונה, תקבל הדרכה מהדיאטנית שתענה על שאלותיך בנושא ותתאים לך תפריט בהתאם לצרכיך האישיים.

■ במידה ובמהלך האשפוז מתעוררות בעיות סוציאליות, ניתן לפנות לעובדת הסוציאלית של המחלקה, הפניה תעשה באמצעות האחיות המטפלת בך.

ההכנה לפני הניתוח כוללת:

ערב הניתוח:

- רחצת הגוף - באופן יסודי.
- הסרת לק מהציפורניים ותכשיטים.
- גילוח - אזור הניתוח ע"י איש צוות, בהתאם לפרוצדורה המתוכננת.
- צום - מהשעה: 24:00 בלילה שלפני הניתוח.
- תרופת הרגעה - יתכן ותקבל, על פי בדיקת המרדים.
- עירוי נוזלים - כהכנה לצנתור תקבל נוזלים לווריד.

בוקר הניתוח:

- רחצת הגוף - באופן יסודי כולל חפיפת ראש.
- הסרת תכשיטים, משקפיים, שעון, שניים תותבות ותותבות אחרות. לנשים - הסרת איפור.
- לבישת חלוק.

העברה לחדר ניתוח

בהתאם לקריאה טלפונית מחדר ניתוח, תלווה ע"י אלונקאי. משפחתך/מלוווך יוכלו ללוותך עד כניסתך לחדר ניתוח, המתנת המשפחה בחדר ההמתנה למשפחות, שנמצא ליד חדרי הניתוח וההתאוששות.

